

הסיפור שלי

סיפור מעורר השראה
לשולחן השבת

לזכות שמואל אליהו הכהן וזוגתו שרה יסכה וילדיהם:
שירה, אוריאל מנחם הכהן, הילה, אילה שיחיו אייזנברג
יהושע וזוגתו דינה ובנם מנחם איתן שיחיו גוטמן

ומצדיקי הרבים ככוכבים

הרב אברהם שלם

את הגזירה. כשהנושא הגיע לדיון בבית המחוקקים באולימפיה בירת וושינגטון, הוזמנו שלושת רבני הקהילה על ידי סגן מושל מדינת וושינגטון להופיע בפני חברי הסנאט המקומי ולהציג את עמדתנו בסוגיית השחיטה הכשרה.

שני חבריי שדיברו לפניי אמרו דברים יפים מאוד, אבל בסגנון שהיה אמריקני ודיפלומטי מדי לטעמי. אני הייתי יחסית חדש אז בארה"ב, והאנגלית לא הייתה שגורה על לשוני. כשביקשו ממני לדבר, אמרתי להם, "שפת האם שלי היא עברית, אבל בשפה שאני עדיין לומד לדבר אותה, אשאל אתכם רק שאלה אחת: אתם מדברים על צער בעלי חיים של בהמות, פרות וכבשים? איפה הייתם כולכם כששישה מיליון יהודים הלכו למשרפות? הנאצים הקיזו את דמנו באירופה, מיליונים נטבחו, ביניהם כמיליון ילדים שנשרפו ועלו כעולות בכבשנים - איפה הייתם אז? למה לא זכרתם אז את עניין צער בעלי חיים?"

כל חברי הסנאט קמו על רגליהם ומחו כפיים ממושכות. למחרת כותרות העיתונים ציטטו את דבריי, ובסופו של דבר אותה הצעה לתיקון החוק נגד השחיטה היהודית בוטלה וירדה מסדר היום. קיבלתי אז תגובות ומכתבי אהדה מכל עולם הרבנות באמריקה, וביניהם גם מכתב ברכה מהרבי.

באותה תקופה התקשר אלי הרב משה דובער ריבקין, אביו של ידידי השליח הרב שלום ריבקין. הכרנו בסיאטל כשהוא הגיע לבקר את בנו, ואחרי שהוא התרשם מהפעילות שלי בעיר בתחום קידום החינוך היהודי וענייני היהדות, הוא דיווח על כך לרבי עם שובו לברוקלין. בשיחתנו הוא אמר לי שהרבי מבקש לפגוש אותי, ושפעם הבאה שאהיה בניו יורק, אסור אליו.

הגעתי לניו יורק בסמיכות ליום השנה לפטירת חמיו של הרבי, האדמו"ר הקודם, ולכן היה מאוד קשה להיכנס אליו אז. יעצו לי לשלוח מברק ולהודיע שאני נמצא. כך עשיתי, שלחתי מברק מהמלון שבו התאכסנתי, ותוך זמן קצר קיבלתי תשובה להגיע מיד.

נאמר לי מראש שפגישה אצל הרבי אורכת בדרך כלל כעשר דקות. אחרי עשר דקות המזכיר נעמד בדלת כדי לסמן שצריך לסיים, אך במקרה שלי הרבי סימן לו בתנועת יד, וישבנו יחד באותה פגישה ראשונה כארבעים וחמש דקות. השיחה התנהלה בעיקר בעברית ובחלקה באנגלית, והתגלגלה בנושאים שונים - גם בענייני תורה והלכה, אך בעיקר בענייני הקהילות והחינוך היהודי. שוחחנו באריכות על הנושא הכאוב והטראגי של נישואי תערובת ועל דרכי המאבק בנגע ההתבוללות שפשה בקהילות היהודיות באמריקה הצפונית ועוד יותר מכך באמריקה הלטינית. הייתה זו פגישה מאוד

נולדתי בירושלים בשנת תרפ"ח (1928), ובה גדלתי וחונכתי, דור רביעי לרבנים בעיר - סבא רבה שלי היה דיין בירושלים. גם אני הוסמכתי לרבנות ולדיינות על ידי מורי ורבי הראשון לציון הרב בן-ציון מאיר חי עוזיאל. בעידודו ובהמלצתו נשלחתי לקראת סוף שנת תש"י (1950) לכהן ברבנות בלימה, פרו, שם פעלתי במשך שמונה שנים וחצי לקידום חיי הקהילה והחינוך היהודי בעיר.

אחר כך עברתי לכהן כרב קהילת יוצאי רודוס ויוון בעיר סיאטל, וושינגטון. בהשגחה פרטית באותו שבוע שבו אני הגעתי לעיר, הגיע גם שליח הרבי הרב שלום ריבקין לשמש כרב הקהילה האשכנזית בעיר. תוך זמן קצר התיידדנו מאוד, ומצאתי בו אח ורע נאמן. בשלב מסוים קבענו לימוד משותף - אני, הרב ריבקין והרב מימון, ששימש רב קהילת יוצאי טורקיה בעיר. היינו נפגשים כמעט מדי בוקר בשעה ארבע, ולומדים בעיון הלכות גיטין מתוך טור אבן העזר עם כל נושאי הכלים. לפני שיצאתי מירושלים שימשתי בבית הדין הרבני בירושלים והתמחיתי בכתיבת הגט, במסירתו ובכלל ענייני סידור גיטין, ועוררתי אותם על הצורך להיות בקי בהלכות הללו הלכה למעשה. כך נוצרה בינינו אחווה וקירבה מיוחדת שהייתה לשם דבר בקהילה.

בשנת תשכ"א (1961) התעוררה גזירה על נושא השחיטה היהודית בארצות הברית. היו סנטורים שביקשו לאסור על השחיטה מטעמי צער בעלי חיים, ובעקבות כך נוצרה תסיסה גדולה בקרב רבני ארה"ב, שניסו לטכס עצה כיצד לקדם את פני הרעה הזו ולבטל

«

מיזם מיוחד לשימור זיכרונות ועדויות על חייו ופועלו של הרבי מליובאוויטש. סיפור זה הוא אחד מני רבים שתועדו על ידינו בראיונות וידאו לאורך השנים. נכון להיום, מצויות בידינו מעל 1500 עדויות מכלי ראשון. אף שהשתדלנו כמיטב יכולתנו לאמת כל פרט, תוכנם של הסיפורים משקף את דברי הרבי כפי שאלו הובנו בשעתו על ידי השומעים והשתמרו בזיכרונם.

MY ENCOUNTER
with the REBBE

מעניינת, שהתנהלה באווירה מאוד חמה ומלבבת, ומאז המשכנו לעמוד בקשר מכתבים.

אפיזודה אחת מעניינת מאותה פגישה: הרבי שאל אותי, "אתה הרי חסיד ליובאוויטש, אתה יודע שחסיד ליובאוויטש לא יוצא לדרך לנסיעה בלי חומש, תהלים ותניא?" אמרתי, "נכון". "חומש הבאת?", שאל אותי הרבי. ענית, "כן, יש לי אותו בראש, את כל החומש בעל פה". "מה עם תהלים?" שאל הרבי. "אותו דבר, גם את ספר תהלים אני יודע בעל פה". "ומה עם ספר התניא?", שאל הרבי. "ספר התניא לא הבאתי איתי", נאלצתי להודות. הרבי קם ממקומו, פתח מגירה והוציא משם ספר תניא. הוא הושיט לי את הספר ואמר, "את זה אתה מקבל מידי למזכרת על הפעולות הברוכות שלך בסיאטל". וספר התניא הזה שזכיתי לקבל מידי הקדושות של הרבי מונה כאן על שולחני.

בתקופת כהונתי בסיאטל נהגתי למסור שיחה קצרה בטלוויזיה מידי יום שישי, וזו שודרה ברחבי ארה"ב. באותה עת חיפשו רב ספרדי, צאצא לגולי ספרד, לבית הכנסת הגדול של הפורטוגזים בניו יורק, קהילת 'שארית ישראל' המפורסמת - קהילה ותיקה ומיוחסת, שמבנה בית הכנסת שלה הוכר כמוזיאון לאומי. יום אחד פנה אלי הרב ד"ר שמשון וייס שהיה ראש איגוד הקהילות האורתודוקסיות והזמין אותי להגיע לניו יורק להרצות בפני קבוצת רבנים ומנהיגי קהילות, ולהיפגש עם בכירי הקהילה. הם שאלו אותי שאלות שונות, ולבסוף אמרו לי שידעו לי את החלטתם. כעבור שבוע צלצל אלי שוב הר ד"ר וייס וביקש שאשוב מיד לניו יורק לחתום על חוזה עם ועד בית הכנסת הגדול.

דא עקא, כמה חודשים קודם לכן פנו אלי מקהילת 'מונטה סיני', קהילה הספרדית המרכזית במקסיקו. בעקבות פנייתם ביקרתי במקום, ואף חתמנו על חוזה, אלא שכל העניין היה תלוי בכך שיצליחו להמציא עבורי ויזה להגר למקסיקו. מאחר שהיו קשיים אז להנפיק ויזה עבור מחזיקי דרכון ישראלי, הכניסו סעיף בחוזה שבו נאמר כי אם כעבור חודשיים לא תושג ויזה, החוזה בטל ואני חופשי להתקשר עם מי שאני רוצה.

במוצאי שבת לפני הנסיעה לניו יורק, אני מקבל לפתע טלפון מנציג קהילה במקסיקו ששמע איכשהו על המגעים שלי עם קהילת 'שארית ישראל' בניו יורק ותהה על כך, ומדוע איני בא אליהם. "איך אבוא אליכם, הרי אין לי ויזה?" שאלתי אותו בתגובה, אך הוא הבטיח שעניין הויזה יסודר, וביקש שלא אתקשר עם אף קהילה.

הייתי במבוכה גדולה, ולא ידעתי מה לעשות. אמרתי לעצמי, רק הרבי יוכל לעזור לי להחליט בדילמה הקשה הזו. כך הגעתי אליו בפעם השנייה. לעולם לא אוכל לשכוח את הפגישה הזו. הרבי קיבל אותי בצורה כל כך לבבית, ממש כאילו היה אבא שלי. בנוגע לשאלת הרבנות הרבי הכריע בבירור. הוא אמר לי, "רב שלם, מקומך במקסיקו הברירה!" - הרבי הסביר לי שיש קהילות שלא באמת מחפשות רב, מורה דרך ומנהיג רוחני, אלא מחפשות 'בובה' עם תואר של רב, ואילו במקסיקו סיטי אמר שאוכל לפעול גדולות ונצורות. במכתב שכתב לי הרבי בהמשך הוא ציטט את הפסוק "להוציא יקר מזולל" ואמר שבמקסיקו יש שדה פעולה נרחב להשפיע בענייני כשרות ולהציל את מצב היהדות בקהילה שמשועת למנהיג רוחני.

בחודש שבט תשכ"ב (1962) עברתי למקסיקו, שם כיהנתי ברבנות

ארבע עשרה שנים וחצי, וברכת הרבי ליוותה אותי תמיד. בכל אותן שנים עמדתי בקשר עם הרבי בעצה ובתושייה בכל ענייני הקהילה, במכתבים ולעיתים גם באמצעות הטלפון. אני נזכר שכאשר ביקשתי להקים ישיבה במקסיקו הברירה, היו מתנגדים רבים שהערימו קשיים ומכשולים בטענה שאין צורך בישיבה. הרבי התבטא אז במילים הבאות: "כשהירח במילואו, יש שועלים קטנים על הארץ שמייללים כנגדו. וכי בגלל היללות של אותם שועלים הירח יפסיק לתת את אורו?" אין רב שאין לו מתנגדים, ותמיד יש מי שמנסה להכשיל את ההשתדלויות של הרב לטובת הקהל, אך ברור שעליו להמשיך לפעול מבלי להתפעל.

נאמר בפסוק "ומצדיקי הרבים ככוכבים לעולם ועד". הרבי היה אחד הכוכבים הגדולים בשמי היהדות, ואורו זוהר עד היום בליבותיהם של מנהיגי ישראל הממשיכים את דרכו בכל העולם. אחרי פטירת מורי ורבי הרב עוזיאל בשנת תשי"ג (1953), עמו הייתי מתייעץ בכל דבר, נותרתי כיתום, ללא משענת ותמיכה. הרבי קיבל אותי באהבה, ואצלו מצאתי את החום ואת התמיכה שהיו כה חסרים לי. הייתי בקשר עם רבנים רבים, אך לא הייתה עבורי עוד אישיות שלאורה יכולתי להתחמם כמו זו של הרבי.

הרב אברהם שלם ע"ה הוסמך לדיינות על ידי הראשון לציון הרב בן-ציון מאיר חי עוזיאל ועל ידי הרב אליעזר ולדנברג, בעל ה'ציץ אליעזר'. הוא כיהן ברבנות בפרו, בסיאטל, וושינגטון, ובמקסיקו הברירה, שם תרגם את השולחן ערוך לספרדית. הוא רואיין בחודש סיון תשע"ב (2012).

לזכות אבינו היקר הרב יעקב ש"י מינסקי ולעילוי נשמת אמנו היקרה מרת שיינא באשע בתיה ע"ה הוקדש ע"י בנם ר' שניאור ויוכבד שיחיו מינסקי

השבוע לפני:

< תשמ"ח (1988) — בשיחות שאמר בראש חודש סיון ובתחילת שלושת ימי ההגבלה, הציע הרבי שבמסגרת ההכנות לקראת חג השבועות, יוסיפו כולם - אנשים, נשים וטף - בלימוד התורה, ובפרט בלימוד פנימיות התורה. הרבי הזכיר בהקשר זה את המובא בספר "היום יום" בב' בסיון שהדרך לעורר את "המשכת פנימיות הלב אל צור מחצבתו... להסיר את הכיסויים" הוא "לקבוע לו זמני לימוד בתורת החסידות". הרבי הציע ללמוד את המאמר 'החודש הזה' שב'תורה אור', המבאר את ענייני הפנימי של מתן תורה, וכן את מאמר 'שאו את ראש גו' אבותם' שאמר אדמו"ר ה'צמח צדק' בערב חג השבועות בשנת תקפ"ט, שחל באותה שנה כמו בקביעות שנה זו בשבת קודש, כמצוין ב"היום יום" לג' בסיון.¹ א'-ג' בסיון

1 התועודות תשמ"ח, חלק ג, עמ' 385-388.

ההקדשות שלכם מאפשרות את המשך הפצת הגיליון השבועי.

לפרטים נוספים ולהרשמה לקבלת הגיליון השבועי בדוא"ל כתבו לנו: sipursheli@jemedi.org

הכוח לחבר באמת!
העולם זקוק לך ולתפילין שלך:
הצטרף כעת Tefillinwrapp.com

בסיוע חברי

THE JEM FOUNDATION

ואתה תצוה... להעלות נר תמיד